

LA FARGA

REVISTA DE SALT

SOLIDARIS AMB EL TERCER MÓN?

Beth Gellert

El príncep Llewelyn tenia un llebrer, el seu preferit, que es deia Gellert. Li havia regalat el seu sogre, el rei Joan. Era manyac com un xai, a casa, però ferotge com un lleó a la caça. Un dia, Llewelyn va anar a caçar i va fer sonar el corn davant del castell. Hi acudiren tots els seus gossos menys Gellert. El príncep tornà a fer sonar el corn i cridà Gellert pel seu nom, però el gos no hi anà. El príncep no va esperar més i se'n va anar a caçar sense Gellert. Aquell dia no tingué molta caça, ja que faltava el seu llebrer preferit.

Va tornar furiós al plau, i a l'acostar-se a la porta, veié com Gellert s'acostava i feia salts per rebre'l. Però quan el gos va arribar on era ell, el príncep es va espantar al veure que la seva boca i els ulls estaven tacats de sang. El príncep es féu endarrera i el gos es va arrupir als seus peus, com sorprès o espantat de la manera com el seu amo el rebia.

El príncep Llewelyn tenia un fill d'un any d'edat amb el qual Gellert solia jugar, i un pensament terrible va passar per la ment del príncep. Corré cap a l'habitació del seu fill. A mesura que s'hi acostava més sang i desordre trobava. Quan arribà a la cambra del nen va trobar el bressol tombat i tacat de sang.

El príncep va buscar el nen per tot arreu. No el trobava i al final arribà a la conclusió que el gos havia mort el seu fill. I cridant a Gellert, va dir: "Monstre, has devorat el meu fill". Va treure's l'espasa i la va clavar al gos, que va caure amb un udol i mirant els ulls del seu amo.

Mentre Gellert deixava sentir el crit de la seva mort, els plors d'un nen respongueren des de sota del bressol.

Llewelyn hi mirà i trobà el seu fill il·lès i recent despertat, però al seu cantó hi havia el cos sense vida d'un gran llop.

Llavors el príncep entengué tot el que havia passat. Gellert s'havia quedat a cuidar el nen i havia mort un llop que havia intentat matar l'hereu de Llewelyn.

Tot i les seves lamentacions ja era massa tard, no podia tornar la vida a Gellert. L'enterrà fora de les muralles del castell, a la vista de la muntanya de Snowdon.

I fins avui aquest lloc es coneix com a Beth Gellert, la tomba de Gellert.

Extret de "Cuentos de Hadas Célticos" traduït per Esteve Serra i Jordi Quingles.

Eva Escuin i Dilmé

L'enrenou del Full Parroquial

L'article Política i moral publicat al Full Parroquial del Bisbat de Girona corresponent a l'últim diumenge de novembre, ha aixecat gran polseguera en els diversos mitjans informatius del país, i fins i tot de més enllà: diaris, ràdios, i tots els canals de TV, han esbombat el tema, cadascú a la seva manera. Com tothom sap, l'escrit qüestiona la categoria moral dels polítics i critica les campanyes publicitàries de la Generalitat. El President Pujol ha reaccionat amb sorprenent irritació a aquestes crítiques. El poble de Salt ha estat una mica protagonista d'aquesta història pel fet que l'autor del famós article i director del Full Parroquial, Mn. Miquel Àngel Ferrés, és el rector de la parròquia de Sant Cugat. Els mitjans informatius s'han ocupat de divulgar aquesta circumstància.

Miquel Àngel Ferrés, per altra banda, és company de redacció de LA FARGA, i és per això que hem seguit molt d'aprop, amb especial atenció i com a cosa pròpia tot aquest afer, sobre el qual volem dir-hi quatre coses:

- En primer lloc, expressar l'absoluta solidaritat de tot l'equip de LA FARGA amb el nostre company, així com amb el contingut de l'article Política

i moral publicat al Full Parroquial. De fet, l'editorial El desprestigi dels polítics que vam publicar al número 122 de la nostra revista, ja apuntava en la mateixa direcció.

- El legítim dret a la crítica, sobre qualsevol tema i a través de qualsevol mitjà de comunicació no hauria de ser qüestionat, ja que és un dret constitucional: és el dret que l'article 20 de la Constitució consagra com a llibertat d'expressió, cosa que, pel que hem pogut veure, alguns sectors no estan gaire disposats a acceptar.

- No podem deixar de remarcar el desproporcionat tractament que la premsa ha donat a aquest assumpte i que ha portat la notícia fins a nivells de deformació increïbles.

- I en aquest capítol de les desproporcions i els despropòsits caldria incloure-hi la reacció del mateix President de la Generalitat. Que un simple article d'un full parroquial obligui a tot un Cap de Govern a intervenir públicament de forma tan visiblement exasperada com ha estat el cas, ens sembla, com a mínim, exagerat i fora de lloc.

Col·lectiu de Redacció

ESPIGOLANT

EL PUNT

-14.XI.91-

MEDI AMBIENT

Denuncien que es talen arbres en els terrenys públics d'una illa del Ter a Salt

La Junta d'Aigües havia avisat el propietari que no ho podia fer

■ Salt.— L'associació Amics de les Deveses de Salt ha denunciat uns moviments de terres i destruccions de vegetació que s'han produït a l'illa de la Pilastra, situada al riu Ter, en la

confluència dels termes municipals de Salt, Bescanó i Sant Gregori, i que qualifica d'«absolutament il·legals». Els Amics de les Deveses, que han iniciat una campanya de recollida de signatures, han presentat instàncies als ajun-

taments dels tres municipis afectats i avui formalitzaran una denúncia davant la demarcació gironina de la Junta d'Aigües. En la instància es demana, entre altres aspectes, que es paral·lizin els treballs.

El nostre medi natural no només és fràgil i feble, sinó que a més s'abusa i s'especula en terrenys que són d'utilitat pública.

Un cas recent és l'illa de la Pilastra, situada entre els municipis de Salt, Bescanó i Sant Gregori, en què sense permisos s'han fet importants talen d'arbres i obert camins.

Esperem que la denúncia dels Amics de les Deveses no caigui en un sac foradat i serveixi en el futur per alguna cosa. De totes maneres el que ja s'ha tallat costarà anys a reparar-ho.

ANY XIII/Núm. 125
Nov.-Desembre 1991
PORTADA/Huedo

LA FARGA/Revista de Salt.
EDITA/Casal de Jubilats de Salt.
DIRECCIÓ/Josep Cristòfol i Darné
COORDINACIÓ/ M.ª Helena Romagós
CONSELL DE REDACCIÓ/Josep Cristòfol i Darné, Guillem Terribas i Roca, Lluís Mateu i Riera, Joan Boada i Reig, Jaume Bosch i Termes, Martí Fita i Casals, Eva Escuin i Dilmé, Miquel Àngel Ferrés i Fluvià, Agapit Alonso i Pont, Sebastià Parra i Nuño i Xavier Alberch i Fugueras.
COL.LABORACIÓ HABITUAL/Antoni Brugués, Pitu Geli, Josep Guardiola, Maria Mercè Sánchez, Pili Fernández, Biblioteca Municipal Jaume Ministral i Masià i Josep Boó.
COL.LABORACIÓ EN AQUEST NÚMERO/Comissió d'Agermanament Salt-Quilalí, Jordi Matas i Roca, Anna Bonal, Ferran Màrquez, Salt Verd, Ramon Bover Vila, Jordi Casals i Sagner, Núria Camps i Vidal i Xavier Alberch.
COMPAGINACIÓ/ Xarli Terribas i Roca.
CORRECCIÓ I ESTIL/Toni Ruscalleda
FOTOGRAFIA/Martí Artalejo, Jaume Ollé.
DISTRIBUCIÓ/Pitu Geli
ADMINISTRACIÓ/Joan Boada i Reig
TIRADA/1.500 exemplars
REDACCIÓ/Passaig Verdguer, 1
Tels. 23 04 98 - 23 85 78
IMPRESSIÓ/Impremta Pagès, S.A.
C/. Eixample, 8 - Tel. 42 01 07 - Anglès
DIPÒSIT LEGAL/GI-356/79
SUBSCRIPCIÓ ANUAL/1.200 ptes.

LA FARGA NO SE SOLIDARITZA NECESSÀRIAMENT AMB LES OPINIONS EXPRESSADES AMBELS SEUS ARTICLES SIGNATS I QUE PUBLIQUEM IN-TEGRAMENT RESPECTANT L'OPINIÓ DEL SEU AUTOR.

LA FARGA AUTORITZA LA REPRODUCCIÓ DELS ARTICLES, SEMPRE I QUAN S'INDIQUI CLARAMENT LA SEVA PROCEDÈNCIA.

PREMI TRES DE MARÇ DEL 1989

La majoria vol la pau... uns pocs la violència

Quan s'acosten les diades de Nadal, la paraula pau sovinteja més que en altres dates de l'any. Al costat del sentiment de pau n'hi ha d'altres, com solidaritat, fraternitat, prosperitat, que hom desitja entre els éssers humans.

El que passa és que sovint només ens recordem d'aquests sentiments a l'entorn d'uns dies concrets envoltats d'un ambient propici: música dolça, melodies amables, embolcalls de molsa i galzerans.

La pau és una conquesta diària. Una lluita constant envers les adversitats. Un contrapàs a la violència quotidiana.

L'experiència diària ens fa constatar que la pau costa de conquerir. Els fets són visibles i, per què no, gairebé notícia constant als diaris.

Aquest any hem viscut una terrible guerra, potser molts ja no ens en recordem, de la guerra del Golf? Tan a prop i tan lluny.

Per altra banda, també hem viscut experiències positives cap a la pau mundial: els tractats de desarmament, encara que tímids i reduïts entre EEUU i la URSS, que volen evitar els conflictes nuclears, són passes que acaben amb una guerra freda que es va iniciar als anys 40 i que fins a la caiguda del mur de Berlín no s'ha acabat; també és un

signe favorable la dissolució del Pacte de Varsòvia, i a finals d'octubre assistíem a Madrid, amb totes les contradiccions que volgueu, a l'inici després de 40 anys d'un procés de negociacions entre l'estat d'Israel i els representants dels palestins, per dur una estabilitat i una pau duradera a aquella regió del món... Són signes positius que cal mirar amb esperança.

Però al costat d'aquests signes mundials d'una esperança de pau, ens trobem amb fets contradictoris que agafen protagonisme i que cal eradicar: la violència gratuïta dels skin-heads; el rearmament ideològic dels grups d'extrema dreta de caire neonazi; les actituds antiracista contra immigrants, la violència ultra dels camps de futbol (d'un signe extremista o l'altre...) les patrulles ciutadanes antidroga reclamant seguretat... I tots aquests cúmuls de fets no ens ha de fer baixar la guàrdia enfront d'una pau que la majoria recerca, grups minoritaris no deixen de fer accions violentes fent bullir l'olla del conflicte per crear adeptes a les seves idees i temor al que se sol anomenar majoria silenciosa i que en les urnes la seva opinió es tradueix en vots, a vegades sorprenents.

SUMARI

RIALLS D'AQUÍ	Deu bones raons per tancar les nuclears.....	10-11
Beth Gellert.....	FINESTRA OBERTA	
LOCAL	La postguerra a Salt.....	12-13
L'enrenou del Full	TEVA/MEVA	
Parroquial.....	Jaume Soler Pastells.....	14-15
2	TEMA CENTRAL	
ESPIGOLANT	Catalunya amb el	
Notícia.....	Tercer Món.....	16-17
2	Cooperar al desenvolupament	
EDITORIAL	als anys 90.....	18-19
La majoria vol la pau... uns pocs la violència.....	L'exposició "Catalunya amb el Tercer Món" i Salt-Quilalí	
3	al Museu.....	20-21
VIDA DEL CASAL	Comissió d'agermanament	
Activitats.....	Salt-Quilalí.....	22
4	Les parròquies i ajut al	
CARTA DE LA REDACCIÓ	Tercer Món.....	23
A les nostres institucions.....	IMATGES	
5	Nadal cap i cua.....	24
CRÒNICA-RECUR	CLUB PETANCA SALT	
Notícies vàries.....	Activitats del Club.....	26
6	CAP I POTA	
LA CAPSA DE VIDRE	Pobre paperera.....	27
A Salt no hi ha cap	COPSAT AL VENT	
discoteca.....	Les multituds.....	27
6		
EL DIAMANT DE LA PLAÇA		
El Bronx als carrers		
de Salt.....		
7		
FINESTRA OBERTA		
Desviació típica.....		
8-9		
FINESTRA OBERTA		
Activitats Salt Verd.....		
10		

Grup que va anar a l'Excursió a Bogart el dia 23-11-91. (Foto: Josep M.ª Macias)

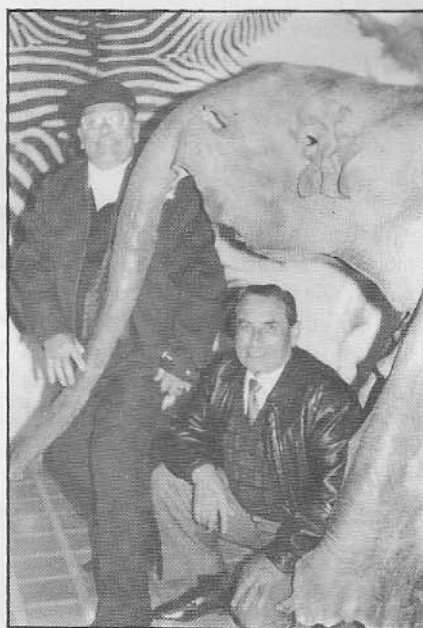
Farem un breu resum de les tres excursions realitzades de moment, corresponents als mesos de setembre, octubre i novembre d'enguany.

Es fa càrrec de poder-les portar a terme, la Sra. Dolors Gamundi, juntament amb la col.laboració i responsabilitat de VIATGES BLANDA, S.A. de Blanes.

25 de setembre: SITGES: Visita a Sitges, al Cau Ferrat, que és l'antiga casa taller de Santiago Rusiñol. Pel mateix fet veure les pintures de Rusiñol, El Greco, Casas i Zuloaga i contemplar una col.lecció única de ferros forjats i ceràmica. Vàrem fer un bon dinar i després ball. Tothom va quedar molt content d'aquesta excursió.

16 d'octubre, SALIENT: Visitarem una fàbrica, on hi ha la maquinària tèxtil més moderna d'Europa. Els seus magatzems, on el més petit té 16 kms. de prestatges plens de gènere de punt, de fabricació pròpia. La persona que

ho desitja pot adquirir roba a preu de fàbrica. A molts els hi varen haver

Visita al Museu de la Pell d'Igualada. (Foto: Josep M.ª Macias).

de girar les butxaques per haver gastat més del compte.

Visita al poble i a continuació dinar al restaurant. Cal dir que el dinar no va ser del gust de tothom.

23 de novembre, BOGART: Va ser una de les excursions més recordades. Arribada a Igualada, on visitarem el Museu de la Pell. Es troba situat al col.legi públic Garcia Fossas, consta de cinc sales i està emparat pels "Amics del Museu de la Pell", que són persones i institucions vinculades al sector adober.

Amb temps molt just, vàrem anar a visitar també l'Església de Santa Maria, on es troba el Sant Crist d'Igualada, al qual se li atribueixen fets miraculosos. Està instal.lat en una Capella molt ben restaurada i decorada. El famós pintor Francesc Tremulles l'any 1752 pintà la cúpula, la pintura més remarcable que posseeix la ciutat.

A l'hora convinguda vàrem arribar a Calaf, a la Sala Bogart, a on després del dinar hi va haver un gran ball de saló i show espectacle amb actuacions en directe. En resum, un dia complet i divertit i del grat de tots els que varen participar en aquesta excursió.

Animem la Sra. Dolors Gamundi perquè programi i porti a terme noves excursions que siguin tan divertides com les anomenades. Així ho esperem, veritat amics del Casal? Fins una altra.

Ferran Màrquez

REMOTO
CENTRE RECANVIS MOTO

VENDA DE RECANVIS
TALLER DE REPARACIONS

ACE3U
PLASTICA TITLA

IMPORTADOR PER A ESPANYA

UTM

ariete

CHIARAVALLI
LA CORONA DEI CAMPIONI

REFLEX

polini

MALOSSI

Ramon i Cajal, 8 - Telèfon 24 00 61 - SALT

A les nostres institucions

Semblaria que, a aquestes altures, quan ja portem 126 números publicats al llarg de tretze anys d'aparèixer mes darrera mes, no caldria explicar-vos què és LA FARGA revista de Salt, ni haver de recordar-vos que efectivament existim. Entre altres coses perquè ens consta que ho sabeu de sobres. Per això, un dia, l'Ajuntament de Salt ens distingeix amb el "Premi tres de març" per la nostra tasca en favor del poble i, un altre dia, la Generalitat de Catalunya valora i destaca la nostra feina en matèria de normalització lingüística. Dos exemples que demostren que almenys en aquest sentit, en el reconeixement de la utilitat al país, no som ignorats.

Com també sabeu, LA FARGA revista de Salt es manté únicament gràcies a la voluntat i al treball altruïsta d'un grup entusiasta, i a la col.laboració dels anunciants pel que fa a l'aspecte econòmic.

D'aquesta manera hem aconseguit anar subsistent, amb penes i treballs, fins ara. I ja portem tretze anys. Millorar la qualitat de la presentació, el contingut, augmentar el nombre de planes i la tirada, són aspiracions utòpiques amb els recursos actuals.

Hem vist amb desil.lusió com les nostres institucions, que per una banda reconeixen i elogien públicament el treball i la utilitat de la nostra revista, es desentenent dels nostres problemes a l'hora d'atorgar ajudes de qualsevol mena:

* La Generalitat de Catalunya, que gasta milers de milions de pessetes en publicitat no destina ni cinc cèntims d'aquesta publicitat a LA FARGA.

Una sol.licitud d'ajuda ens ha estat denegada recentment.

* L'Ajuntament de Salt concedeix a LA FARGA una subvenció anual tan minsa i esquifida que ens estimem més no dir-ho, per ridícula.

* I de la Diputació, res de res.

Aquest és el panorama. Un panorama que, si més no, ens sembla injust per no dir una altra cosa i que no ens hem pogut estar de denunciar a través d'aquesta carta oberta. Una carta que, de passada, vol ser una invitació a les nostres institucions a rectificar la seva actitud de desinterès i falta de col.laboració.

Sigui com sigui, l'equip que fa possible LA FARGA volem deixar constància del nostre ferm propòsit de continuar treballant com fins ara, fidels al servei d'aquest poble i d'aquest país. Per molts anys i malgrat tot.

Col.lectiu de Redacció

25è. Aniversari de la Biblioteca

La Biblioteca Jaume Ministral i Masià celebra el seu 25è. aniversari aquest mes de desembre. Això vol dir que fa 25 anys, la Sra. Carme Bover, bibliotecària i directora de les Biblioteques de Salt, va posar en marxa una activitat molt important al nostre poble, com és organitzar i posar a l'abast de tothom la cultura.

I al llarg d'aquests anys han estat milers de persones les que hi han passat a fi d'ampliar coneixements, consultar llibres, premsa, audiovisuals, vídeos, etc. És important la col·lecció d'història local, única al nostre poble.

Actualment s'organitzen tasques d'animació cultural, conferències, taules rodones, el concurs de monografies locals, l'hora del conte, etc.

Cal destacar que entre els assistents a la Biblioteca, a part dels ciutadans del poble, és habitual que vingui gent de Girona i dels pobles veïns. Enhorabona.

Biblioteca Massagan

La Biblioteca Infantil Massagan està portant a terme, durant l'últim trimestre de 1991, l'Hora del Conte. A la popular activitat, que compta amb la col·laboració de l'Àngel Daban, hi assisteixen molts nens i nenes del poble.

L'activitat consisteix a explicar contes i els nens hi participen.

L'Àngel interpreta cançons populars que els nens van acompanyant; és una activitat cada vegada més acceptada pel públic infantil.

Apart, els "Amics de la Biblioteca" estan realitzant la revista infantil "Massagan", que edita la Biblioteca. El número de Nadal és molt interessant, i a part de les seccions habituals, està dedicat a les Festes Nadalenques.

L'actual consell de redacció és: Gemma Valentí i Ramos, Montse de la Torre i Alonso, Marc Valentí i Ribas, Lorena Olivera i Espiñeira, Sílvia Fernández i Cuadros, Oscar Picazo i Gómez i Xavier Pidemont i Majoral.

Comerciants del carrer Major

L'Associació de comerciants i veïns del carrer Major de Salt (de Can Tona al començament del passeig) es van reunint periòdicament a fi d'estudiar i treballar

aquells temes que els afecten.

L'Associació, formada per un grup de gent molt activa, portarà aviat tres anys d'existència, i entre les seves activitats més destacables, cal fer constar la posada de la botiga al carrer, que consisteix en que cada establiment de la zona posa una paradeta davant del seu comerç i són molts els ciutadans que assisteixen a la diada.

Nova guia de Salt

L'Ajuntament de Salt ha editat una nova guia de la Vila, d'una trentena de planes, amb fotografies de color i un mapa del terme municipal.

La guia conté les dades geogràfiques i demogràfiques de la població, els diferents serveis municipals i les adreces i telèfons de les diferents associacions, entitats, centres d'ensenyament, mitjans de comunicació i un capítol especial titulat: On adreçar-se per a gestionar?, on es donen tots els serveis i les seves respectives adreces.

L'Alcalde de Salt, Xavier Corominas, va presentar la guia als mitjans de comunicació el passat mes de novembre.

RECULL

* Agrupació Fotogràfica de Salt. **Curs d'iniciació:** 5 novembre-20 desembre. **Curset de perfeccionament:** 14 de gener-28 febrer. Can Panxut.

* Escola de Belles Arts. Classes de dibuix artístic i línia. Fins al 15 de juny de 1992.

* Exposició de dibuixos i pintures de Dolors Blanc. Les Bernardes. 1-20 novembre.

* Curset de cuina de peix. Les Bernardes. A partir de novembre.

* Gran Castanyada amb audició de sardanes. organitza: Salt Sardanista. Pati de La Farga.

* Cicles de cinema per a nois i noies. 10 novembre. Can Panxut, organitza Rialles.

* Cinema amb la pel·lícula "La flauta dels barrufets". 16 novembre. Can Panxut. Organitza: Rialles.

* Setmana del 18 al 24 de novembre. "No als accidents". Tothom bandera blanca. Ajuntament de Salt.

A Salt no hi ha cap discoteca

Una població de 22.000 habitants, amb una gran quantitat de joves, és lamentable que no tingui una discoteca, sala de ball, "boite", club, etc. I així, els amants de la música, del ball... no podem gaudir de les excel·lències de ballar al nostre poble.

Al llarg del temps hi van haver dos o tres intents de fer sales de ball, però totes varen fracassar. Encara me'n recordo de quan un grup de joves van fer una discoteca privada als soterranis del molí del carrer Llarg, allà on abans hi feien producció de xampinyons. També l'intent d'un altre grup de joves de fer-se la seva pròpia "boite" en un àtic de la Pl. Pau Casals. Hi hagueren altres intents més petits per fer d'un local una zona de ballables, però res va prosperar. Elements reaccionaris del poble no van deixar establir una discoteca, perquè deien que els sentiments que es desenvolupen en una discoteca no són bons. Vés a saber per què?

Del que sí us en recordeu és de la sala de ball l'Esplai: aquell local que més tard fou cinema, actualment garatge. Hi passaren els millors conjunts del moment: Mustangs, Sirex, Los Salvajes, Tony Ronald, Georgy Dann, etc..

A l'Esplai es "despertaren" i es feren moltes parelles saltenques actuals.

Però l'Esplai durà poc temps i actualment no tenim cap sala de ball o discoteca. I si, avui dia, volem ballar hem d'exportar la nostra pròpia carn a d'altres llocs: Riudarenes, Lloret, Platja d'Aro, Sta. Margarida (Roses), Girona, Sant Pere Pescador, Banyoles, etc..., i això no està bé.

A veure si algun grup d'empresaris s'anima i estableix una discoteca a Salt. Al cap i a la fi, ballar no és tan dolent i també és negoci.

És lamentable que els saltencs només puguem ballar al nostre poble, a part de dades molt concretes, els dies de la Festa Major.

Undara

L'estiu passat vaig tenir l'oportunitat de passar uns dies a Nova York, en una parròquia del barri de Brooklyn, situat al sud-est del centre neuràlgic que és l'illa de Manhattan. El rector d'aquella parròquia formada majoritàriament per hispans i negres, és un mallorquí molt castís i americanitzat. El primer dia va tenir molta cura d'advertir-me dels perills de robatoris, d'atracaments, d'anar pel carrer a segons quines hores, al metro, als barris perifèrics, etc. Jo el vaig escoltar, però naturalment no era qüestió de desapropiar l'estada allà quedant-se arraulit a la casa per por dels perills.

Durant els dies de sojorn a Nova York no vaig observar cap escena de violència als carrers, tot i que sabem pels mitjans de comunicació que són freqüents. Observar aquella barreja tan rica de races i ètnies, aquell brogit de gent tan policrom és tot un espectacle, que a més esdevé agradable quan el clima és de pau, ni que sigui només per absència de guerra declarada.

Vaig deixar aquella rectoria del barri pobre, però dotada dels sistemes de seguretat més sofisticats, pensant dintre meu que no n'hi havia pas per tant. El dia abans de marxar ens havíem passejat -en cotxe- amb un company gironí pel famós barri del Bronx, el bressol, segons diuen, de la delinqüència, de la droga i de tota la misèria de què som capaços els humans. Sí, fa un efecte estrany, perquè ja hi vas amb prevenció i quan en surts esbufegues compadint la gent que hi ha de viure i sentint-te un privilegiat de poder viure a un país.... pacífic.

Però havia de ser precisament en aquest país "pacífic", en una rectoria sense seguretats sofis-

El Bronx als carrers de Salt

ticades, que havíem de patir un atracament espectacular al més pur estil de pel·lícula feta al Bronx, i sense la prevenció psicològica que et fa estar alerta per a qualsevol irregularitat.

Ser atracat al carrer Llarg de Salt, com tanta gent ho ha estat en altres llocs del nostre poble, vol dir que el bé i el mal ja no es poden localitzar en àrees exclusives. Vol dir també que la droga, mòbil de tants actes delictius, és el drama de cada dia de molta gent jove. Sentir-se amenaçat pels atacadors, sentir la teva vida a l'encant, és terrible i el qui s'hi ha trobat ho sap prou bé. Però com han de sentir-se els drograaddictes? Crec que si amenacen tan fort és perquè ells se senten terriblement amenaçats, si posen la vida dels altres a l'encant és perquè ells la hi tenen de fa temps, penjant del fil de la sida i d'altres circumstàncies greus.

Són malalts terminals, i com a tals els hauria de tractar la societat. El problema és que encara sembla que no estem en condicions

d'afrontar aquesta qüestió amb garanties positives per a tothom. Les presons no rehabiliten, el tema de la legalització de la droga està aparcat, i la gent està espantada. Una cosa és certa: si ens limitem a reforçar només la nostra seguretat personal, posant més reixes, cadenes i panys, no resoldrem la qüestió, perquè el qui necessita la dosi l'obté de la manera que sigui i, el que és més greu, els afectats continuaran al carrer amb més cadenes que els lliguen a la droga i amb més panys tancats a la seva reinserció social.

Ara que ve Nadal, si tan sols un drograaddicte de Salt aconseguís trobar el camí de la rehabilitació, podríem nodrir l'esperança que també en els Bronx hi ha un raconet per la cova de Betlem. I és que el Bronx no és ni a Nova York ni a Salt. És a dintre de cada un dels humans.

Miquel Àngel Ferrés

Venda i reparació de bicicletes
velomotors i motos

**MOTOS
CATALUNYA**

PERE TEIXIDOR

C/. Major, 307
Telèfon 23 93 67
SALT

MONTESA	DUCATI
PEUGEOT	VESPA
VESPINO	DERBI
DUCSON	PUCH
HONDA	

Fàbrica de miralls
Col·locació i instal·lació
Especialitat en vidrieres
artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a bany

DISTRIBUIDOR

SOLARS.A.

Industria
Industria
Industria

C/. Joan Maragall, s/n. - Zona Esportiva
Telèfon 23 58 11 - SALT

Desviació típica

Deia Pío Baroja que es malfiava de les estadístiques, ja que un amic seu es va ofegar passant un riu que tenia una mitjana de fondària de vuitanta centímetres. Disraeli, el polític conservador noucentista anglès, anava més enllà i afirmava que hi havien tres classes de mentides: mentides, mentides maleïdes i estadístiques. També, molts de nosaltres hem escoltat alguna vegada allò que si entre dues persones una es menja un pollastre i l'altre no el tasta, l'estadística diu que la mitjana de pollastres que han menjat és de mig cada un.

Tant el comprensible i justificable recel de Baroja com

l'afirmació de Disraeli, acceptable només com a hipèrbol o exageració evident de la realitat, s'expliquen en tant que es puguin referir no a l'Estadística entesa com a ciència, sinó a les dades i reculls de dades que se'ns presenten sota aquesta denominació.

Vull referir-me ara només a una part de l'Estadística, més concretament a una part de l'Estadística descriptiva. Massa sovint veiem o sentim anunciar proporcions o mitjanes aritmètiques sense que se'ns especifiqui clarament si es tracta de valors calculats sobre poblacions o sobre mostres, o donant-los-hi la mateixa impor-

tància. És difícil trobar fora de les publicacions especialitzades referències a "valors extrems", "percentils" o "desviació típica"; com a màxim podem esperar trobar uns gràfics més o menys atractius i entenedors, i no sempre correctes.

L'Estadística descriptiva serveix com a mètode per organitzar dades i posar de manifest les seves característiques essencials, de manera que posteriorment puguem treure'n conclusions. Per això, tan importants són les anomenades de tendència central (mitjana aritmètica), com les de dispersió o variabilitat (desviació típica).

La desviació típica és l'arrel

LA TRANSFORMACION DEL MITO

NUEVA GAMA LANCIA DELTA

Para LANCIA renovar al mítico DELTA, era un reto. Y lo hemos conseguido, desarrollando un automóvil con un espíritu nuevo, exclusivo, con poder. Desde la nueva versión LX con un motor de 1.500 cc, hasta la agresividad del nuevo HF INTEGRALE 16 V. La nueva gama DELTA llenará de satisfacciones a los que consideran que conducir es un placer.

Modelo	cc.	C.V.	P.V.P. desde*
Delta 1.5 LX	1.498	82	1.550.000
Delta 1.6 GT i.e.	1.585	111	1.795.000
Delta HF Turbo	1.585	143	2.197.000
Delta HF Integrale 16 v.	1.995	210	4.470.000

*Península y Baleares IVA y Transporte incluidos.

LA DIFERENCIA DE VIAJAR EN LANCIA

■ Grupo Barro

Concesionario Oficial:
VITSA, S. A.

Exposición y Venta: Avda. Sant Narcis, 28.
Tel. 24 12 12.

GARATGE INTERNACIONAL
ROBERT VIDAL, S.A.

Servicio Oficial Postventa y Recambios.
Ctra. Girona-Anglés. (Afores Salt). Tel. 24 30 62

FIAT
TECNOLOGIA LIDER

quadrada de la variància, que és la suma dels quadrats de les diferències entre la mitjana aritmètica i cadascuna de les observacions fetes, dividit tot pel nombre total d'observacions.

Retornant a l'exemple de la parella que es menjava un pollastre, la mitjana aritmètica és efectivament 0'5, però la desviació típica, que ens mesura la variació entre les diferents

observacions fetes i la mitjana aritmètica, resulta que també és de 0'5, amb la qual cosa l'Estadística ens dóna en aquest cas una imatge aproximada a la realitat.

Començava amb unes cites i acabo amb una altra: malgrat que els mentiders puguin fer servir estadístiques, l'Estadística no menteix.

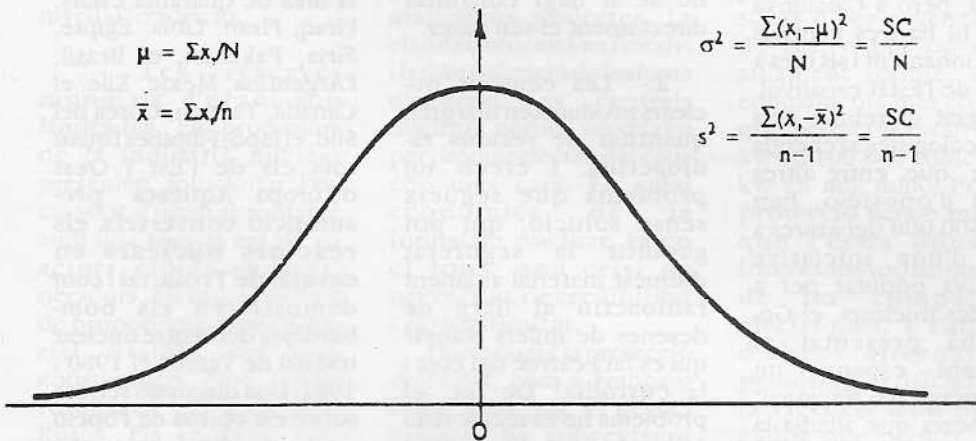
Jordi Matas i Roca

$$\mu = \Sigma x / N$$

$$\bar{x} = \Sigma x / n$$

$$\sigma^2 = \frac{\Sigma (x_i - \mu)^2}{N} = \frac{SC}{N}$$

$$s^2 = \frac{\Sigma (x_i - \bar{x})^2}{n-1} = \frac{SC}{n-1}$$

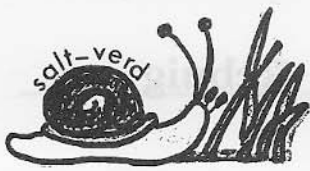
Segueixo els teus passos
a l'ombra i al sol,
com gos al seu amo
que el pega i no dol.
Trepitjo la terra
allà on has petjat,
com rostre de guerra
de sang que ha brotat.
Pateixo migranya,
insomni i desvell,
com bèstia manyaga
quan arriba a ser vell.
Domino la força
a braços oberts
i suau com la molsa
que tapa coberts.
Voldria ser tendra
com petit anyell
i així fer-te entendre
de l'amor lo més bell.
No em deixis mancança
que em pots malferir,
me'n vaig amb recança
trastorns del destí;
No em dol la ferida
que em deixa senyal,
em dol ...la mirada,
freda... com un glacial.

Anna Bonal

frigoríficos del ter S.a.

ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC
I SALA D'ESPECEJAMENT N.º R.S. 10.4125/CAT-10.03930/GE

C/. Major, 419 - Tel. 23 31 11*
17190 SALT
Fax 24 45 18 - Telex 56204 FTER-E
Apart. Correus, 239 - 17080 GIRONA

Activitats 91-92 Salt Verd

Després d'un any d'activitat centrada sobretot en la campanya "Viure sense nuclears", on es va realitzar una campanya important, no solament per la recollida de firmes (cercana a les 4500) per presentar la I.L.P. (Iniciativa Legislativa Popular en contra de les nuclears), sinó també en la conscienciació de la població de la nostra vila en els temes ecològics, sobretot en el tema de les nuclears i també el reconeixement de moltes organitzacions ecologistes d'un treball seriós i constant. Ara, és el moment d'abordar altres tasques, no solament de crítica, sinó també d'oferir solucions aplicables a la nostra vila en tots els aspectes energètics, en contraposició al PEN (Pla Energètic Nacional) presentat pel govern. Però per això necessitem un estudi seriós i oferir alternatives realitzables a curt i a mitjà termini i en això estem.

Continuarem el tema dels paral·lamps radiactius, del qual tenim un bon dossier i un magnífic estudi, perquè d'una vegada per totes, no sols els que tenim en entitats oficials (col·legis, etc.) que ja han sigut denunciats per l'Ajuntament, sinó també d'aquells particulars dels quals tenim coneixement i altres que esperem conèixer. (Coma-Cros, Camí del Sitjar, etc.) També continuarem en la línia de sensibilització i conscienciació del nostre poble en l'activitat ecològica i en augmentar la nostra qualitat de vida. Per això col·laborarem amb totes les persones i grups preocupats en el tema i les institucions que així ens ho demanin. I com no, arribar a la joventut, ja que en definitiva ells són el futur i el planeta serà d'ells i necessitem la seva energia i capacitat i la seva conscienciació per guanyar en aquest sentit.

Cada dijous a les 9 del vespre en el Mas Mota, ens podeu trobar pel que necessitem i necessitem.

Salut i Ecologia

Deu bones raons per tancar les nuclears

El passat 19 d'octubre va fer dos anys que l'accident a la central nuclear de Vandellòs I provocà el pànic entre la gent dels pobles del seu voltant i una inquietud a tot Catalunya, demostrant una vegada més si calia l'existència real de perill nuclear. Ara Vandellòs I està tancada, però a Catalunya encara hi ha tres centrals en funcionament i sis més a la resta de l'Estat espanyol.

Malgrat el rebuig dels grups ecologistes a l'energia nuclear que, entre altres formes d'oposició, han reunit 500.000 signatures a favor d'una iniciativa legislativa popular per a tancar les nuclears, el Govern ha presentat al Parlament espanyol un "Plan Energético Nacional" que, encara que allarga la moratòria nuclear, segueix considerant aquesta font d'electricitat com a base fonamental de l'actual model energètic.

La generació nuclear d'electricitat a partir de la fissió nuclear és un dels errors tecnològics, ecològics i econòmics més greus del nostre temps. Lluny d'assegurar el nostre benestar, s'ha convertit en una importantíssima font de malestar. En interès de les generacions futures i del món que estem obligats a llegar-los, cal posar-hi fi. SALT VERD, membre de la Coordinadora Antinuclear, considera que la renúncia a la producció d'electricitat d'origen nuclear és imperiosa moralment i possible econòmicament per les raons següents:

1.- Totes les activitats de la indústria nuclear generen contaminació radioactiva, i la radiobiologia ha demostrat que cap dosi és inòcua. La vida radioactiva de molts elements es prolonga milers d'anys, i alliberar-los al medi té efectes acumulatius que

es multipliquen en els éssers vius. Abans que els efectes es manifestin en forma de tumors cancerígens, poden transcórrer dècades. Les malformacions hereditàries poden aparèixer en successives generacions. En suma: la indústria nuclear imposa a la població un risc per a la salut sense que mai no se li hagi consultat directament el seu parer.

2.- Les centrals nuclears produeixen una gran quantitat de residus radioactius, i creen un problema que segueix sense solució: qui pot garantir la seguretat d'aquest material altament radioactiu al llarg de desenes de milers d'anys? qui es farà càrrec del cost i la custòdia? De fet, el problema no és tècnic sinó ètic: **té dret la nostra generació a deixar aquesta herència terrible als qui vindran després?** Aquesta és una raó fonamental per tancar com abans millor totes les centrals nuclears: mentre continuïn funcionant seguiran generant residus que augmenten la hipoteca per a les generacions futures.

3.- L'entorn es veu afectat per les conseqüències que podrien derivar-se, tant d'un desastre natural com, en particular, d'un acte deliberat d'extorsió o sabotatge de caràcter bèl·lic o colpista. **Amb uns quants quilograms de plutoni és relativament fàcil construir una bomba nuclear.** La indefensió davant aquestes amenaces pot portar la societat a triar entre seguretat i llibertat. Per contrarestar-les, els governs tendeixen a adoptar mesures de caràcter policial i militar que minven drets dels ciutadans. **En el debat nuclear està en joc la llibertat i la sobirania dels pobles.**

4.- **Nascuda de la bomba atòmica, la indústria nuclear alimenta la bomba facilitant la proliferació horitzontal i vertical d'armes nuclears.** L'Índia va aconseguir l'arma nuclear el 1974, se sospita que la tenen Israel i Sud-Àfrica, i podrien aconseguir-la més de quaranta estats: l'Iraq, l'Iran, Líbia, Egipte, Síria, Pakistan, el Brasil, l'Argentina, Mèxic, Xile, el Canadà, Taiwan, Corea del Sud, el Japó, Filipines i quasi tots els de l'Est i Oest d'Europa. **Aquesta presumpció converteix els reactors nuclears en cavalls de Troia,** tal i com demostraren els bombardejos del centre nuclear iraquí de Tamuz el 1980 i 1981. Una discussió seriosa sobre els costos de l'opció nuclear ha d'incloure també els relacionats amb la defensa, la pau i la llibertat dels ciutadans.

5.- Als riscos del funcionament normal s'afegeixen els de qualsevol error, fallada o imprevist mecànic o humà. La història de la indústria nuclear és un seguit d'incidents i accidents. **Veritables catàstrofes com les de Windscale (Gran Bretanya) el 1957, Harrisburg (Estats Units) el 1979, i Txernòbil (Unió Soviètica) el 1986, han demostrat quin és l'abast del risc que la indústria nuclear obliga a assumir.** La magnitud d'un accident nuclear greu no resisteix cap comparació: els efectes perduran diverses generacions. La negativa de les companyies d'assegurances a cobrir els riscos d'accidents nuclears parla per ella mateixa.

6.- **Un cop esgotada la seva vida útil, les centrals nuclears seran immensos residus que la societat haurà de custodiar**

desenes d'anys. no hi ha precedents de desmantellament segur de les seves parts contaminades de radioactivitat. Però hauran de mantenir-se aïllades durant generacions, i fins ara la tecnologia mai no ha pogut garantir que una estructura es mantindrà intacta al llarg del temps. Aquesta hipoteca ja no pot eliminar-se. Però la seva càrrega pot disminuir si tanquem el parc nuclear abans que arribi al màxim nivell d'irradiació.

7.- Les reserves mundials d'urani són limitades. Els promotors de la indústria nuclear pretenien solucionar l'escassetat d'urani aprofitable amb una segona era de reactors ràpids supergeneradors, els quals haurien de proporcionar més material fissible del que consumirien. Però també resultaren els més perillosos. Els enormes problemes de control elevaren el cost fins a fer-lo del tot forassenyat. Era un vertader mite econòmic, i arreu s'estan abandonant ja els plans de supergeneració per al futur. Això vol dir que la generació elèctrica nuclear té els anys comptats.

8.- La indústria nuclear no ha superat la prova del mercat. El dilema entre seguretat i rendibilitat l'ha dut fins a la fallida. Es pensava obtenir electricitat a uns preus que només tenien en compte una part molt petita dels costos i els riscos. Però, tot i així, han resultat sense cap fonament. Les avaries constants, les protestes dels veïns, els advertiments de molts científics i les accions del moviment antinuclear han obligat a establir majors mesures de seguretat. Els costos de construcció s'han disparat, han augmentat les demores, les aturades freqüents han disminuït la utilització efectiva, la rendibilitat i la inversió privada han caigut.

La demanda d'energia

prevista també era exagerada. L'alça dels preus del petroli ha posat fi a la correlació tabú entre creixement econòmic i consum energètic: **amb menys energia obtenim els mateixos béns i serveis que abans.** El consum d'electricitat ha augmentat encara menys del que s'havia previst. Des de 1975 la crisi s'ha estès al negoci electronuclear. Els encàrrecs han caigut en picat i s'han abandonat moltíssims projectes. La clau del futur està en l'estalvi i la diversificació de les fonts d'energia. Les centrals nuclears només serveixen per produir electricitat cada cop més cara. **La crisi econòmica de la indústria nuclear, és en el fons, una crisi de necessitat, de credibilitat i de legitimitat.**

On ha tingut la protecció de l'estat, com a França o l'estat espanyol, el negoci nuclear ha sobreviscut millor i continua sent un poderosíssim grup de pressió. Però a costa d'un excés de capacitat de generació, de l'abandó d'altres alternatives, del sacrifici de l'estalvi i la conversió de l'electrificació en un imperatiu. **En lloc de satisfer una necessitat real, les companyies elèctriques cerquen suscitar-la en un mercat captiu.** La fixació de tarifes elèctriques ha traslladat als consumidors els costos d'una mala gestió. Com a resultat, **el model energètic espanyol es troba entre els més ineficients, malbaratadors i absurds.**

9.- La renúncia a produir electricitat nuclear és econòmicament viable i avantatjosa si ens encaminem cap a un altre model energètic. En tots els països desenvolupats, la meitat o més del consum energètic és demanda de calor, i més d'un terç són combustibles líquids per al transport. Qualsevol central nuclear desaprofita dos terços de l'energia en forma de calor

residual. Només l'altre terç s'aprofita com a electricitat. Però els usos que requereixen electricitat són enormement limitats. Un sistema més diversificat, basat en convertidors múltiples, de petita escala i adaptats als usos concrets que satisfan necessitats reals, permetria gaudir d'un major benestar consumint molts menys recursos.

Per exemple: una central nuclear de 1.000 Mw. pot substituir-se per panells solars o per cogeneradors de gas, o per un millor aïllament tèrmic, o per equipaments més eficients que permetin estalviar 10 kw en 100.000 edificis, o 2 kw en mig milió. Però la protecció sense mesura que l'estat dona als interessos monopolistes de les companyies elèctriques, i l'abandó d'altres alternatives, **prolonga artificialment la vigència d'un model caduc** que permet a uns pocs obtenir grans beneficis a costa de grans perjudicis per a la societat, i grans danys a la natura. **Ens cal un nou model energètic a l'alçada dels nostres temps.** Després de Txernòbil el món ha començat a plantejar-se l'abandonament definitiu de la generació nuclear d'electricitat. La consciència de la gravetat

planetària del deteriorament mediambiental obliga a accelerar la reconversió ecològica de les formes d'obtenir i utilitzar energia. I la crisi de l'Orient Mitjà ha tornat a recordar que la pau, la llibertat, la igualtat i la sobirania dels pobles depenen de l'opció entre mantenir un ordre ecològicament irracional o, més enllà del malbaratament, **dirigir els esforços cap a les energies renovables.**

10.- La imposició de l'opció electronuclear ha estat, de bon començament, una història antidemocràtica. Amb el suport del poder del diner i del mateix estat va aconseguir vèncer. Però quasi mai convencer. Les decisions d'abandonar-la sempre han estat, en canvi, profundament democràtiques, basades en l'exercici real de la sobirania popular, i sovint, amb la participació directa dels ciutadans. Els referèndums d'Àustria el 1978 i Itàlia el 1987 en són un exemple. El nou model energètic que ens cal només serà possible si fomenta la participació ciutadana i la sobirania real a cada lloc, cada poble i cada nació.

Salt Verd

La postguerra a Salt: El paper de l'església i de l'Acció Catòlica

Arran d'un debat sobre la "POST-GUERRA A SALT: La vida quotidiana" que havia preparat el Taller d'Història de Salt, se'ns preguntava sobre "La situació cultural" i en concret: "Quin era el paper de l'Església? I el de les Joventuts d'Acció Catòlica? Quines activitats organitzaven? Eren preguntes del qüestionari. Crec que el tema és prou interessant com perquè, entre tots, ens ajudi a estructurar la petita història local, tal vegada desconeguda i, en certs moments, oblidada o desfigurada en el seu context.

Per centrar bé el tema, tant per aquelles persones que mai han conegut com era el poble aleshores, com pels que fa anys, el record d'una vida els queda llunyà. Cal fer un esforç per situar ben bé com era el poble en aquells moments i quina fisonomia tenia la vila al final d'aquell període (1939-1955).

El poble de Salt en la "postguerra"

La "postguerra" ve marcada per diverses necessitats: la de tenir un "aval" favorable, la de comprar determinats aliments amb "Cartilles de Racionament", la d'aconseguir permisos, els "Salconduits per anar a altres indrets". Les Cartilles varen durar fins al maig del 1952 i els Salconduits per traslladar-se a la zona fronterera fins a l'octubre de 1955. És en aquest context on podem fixar els límits de la "postguerra". A partir d'aquí la vida quotidiana entra de ple a la normalitat.

Si donem una ullada a aquest període històric, el poble de Salt, en començar el 1939, mostrava la mateixa fisonomia que l'any 1935:

El temps semblava que s'havia aturat

i l'aspecte de poble senzill, envellit pels anys, de cases rústiques la majoria, poc acurades externament, va durar gairebé deu anys. La vila de Salt continuava essent aquell poble allargassat que anava de can Pixera a can Tona amb dos barris ben definits: el nucli del Salt antic a un extrem, i el barri de Sant Antoni o del Veïnat a l'altre. Ben poques cases unien els dos barris per l'espina dorsal de la carretera. És a partir del 1949 quan es comencen els projectes de

SALON CINE NURIA

El Cuadro Artístico Recreativo de Salt presentará a su público el día 6 de Mayo de 1954 a las 9'30 de la noche.

pavimentació i urbanització de carrers i places, es canvia l'enllumenat públic i es projecta la construcció d'un primer grup d'habitaçles. Al final de la "postguerra" (1955), el poble de Salt ha canviat substancialment la seva imatge i progressivament la va canviant.

El paper de l'Església

Sabem tots prou bé que des del primer moment la "postguerra" a tot l'Estat l'Església Catòlica va gaudir d'una clara situació de privilegi, superant la que havia tingut en èpoques anteriors de finals de segle passat.

A les parròquies se'ls hi permet, a més d'exercir el culte religiós amb normalitat i llibertat, reprendre l'esplendor cívico-religiós de les processons i de totes les mani-

festacions religioses externes, amb l'assistència de les Autoritats locals que, tot volent donar una imatge d'"exemplaritat", es fa notori el maridatge oficial Església-Estat.

Guanyen en esplendoritat a la Parròquia la festivitat del Corpus, amb la presència dels Gegants i Capgrossos (juny del 1953), que a finals de l'any anterior els havia adquirit l'Ajuntament. Mereixen especial atenció en la vida parroquial: la predicació penitencial de la Santa Missió (febrer del 1944), el gran esdeveniment popular de l'arribada de la imatge de la Mare de Déu de Fàtima (primavera del 1951), amb les enramades a tots els carrers de la població, i la visita pastoral del Sr. Bisbe (15 de juny de 1955).

La parròquia es proposà impulsar el cant gregorià i les cançons catalanes religioses a través de la Capella Parroquial; fomentar la Catequesi d'infants, sempre va fer-se en català seguint el Catecisme Diocesà publicat pel Bisbat en el 1947. Es va promoure la caritat cristiana amb l'organització del Secretariat Parroquial de Caritat, a partir de la dècada dels anys 50, amb seccions de beneficència i serveis benèfic-socials a les famílies que calida ajudar-les davant alguns problemes de la legislació social del moment.

En no tenir enemics ideològics a qui combatre, tota vegada que l'Estat i el Nacional-sindicalisme eren confessionals i addictes a l'Església, no se'ls podia combatre. Els enemics estaven en el concepte del món: els balls, el cinema, determinades lec-

GESTORIA ADMINISTRATIVA

Impostos - Vehicles - Llicències - Assegurances Socials
DECLARACIÓ DE RENDA, podem solucionar els vostres dubtes

ASSEGURANCES - INCENDIS - ROBATORIS - VEHICLES, etc...
NACIONAL HISPÀNICA, S.A. - SEGUR - CAIXA - GENERALI

Pas. Països Catalans, 147 - Tel. 24 44 49 - 17190 SALT

Taller propi - Disseny en joieria
Restauració de la joia antiga
Relotgeria

Carrer Major, 100 - Tel. 23 14 80
17190 SALT

tures, les modes femenines i el "tabú" del sexe. Calia lluitar-hi aferissadament per salvaguardar la "moralitat pública" mitjançant unes "normes" molt concretes, encotillades, que a voltes es tornaven obsessives, com es podia constatar a través dels sermons i prèdiques: per Quaresma se suprimien els balls, durant les processons els cinemes havien de romandre tancats, a les platges havia d'haver-hi separació de sexes. Moltes d'aquestes "normes" provocaren fortes tensions i moltes d'elles varen decaure poc a poc a final d'aquesta etapa.

La vida quotidiana seguia el seu camí, la política el seu i la Parròquia feia el mateix. Per això no fou una Parròquia ni conflictiva ni d'enfrontament. No es va prendre cap postura de denúncia davant els greus problemes que generava la mateixa "postguerra". No es va qüestionar mai "la doctrina social de l'església", tal vegada perquè la jerarquia superior ho va disposar així, o perquè no se sabia com començar. En definitiva, era una Parròquia que cada any feia sempre el mateix programa de "vida parroquial", totalment fidel i obediència al Bisbat.

La missió de les Joventuts d'Acció Catòlica

A començaments de l'any 40 un petit grup de joves, que no sobrepassen gaire dels vint anys, s'interessaren per un centre de Joventut d'Acció Catòlica. Alguns d'ells provenien de la Federació de Joves Cristians de Catalunya (Fejocistes), organització que no es deixà recedir a la "postguerra" pel seu signe d'identitat "catòlico-catalanista". Altres eren simplement joves de famílies cristianes que els semblà bé la iniciativa. Així començà la vida del centre. Tenia un afany: promoure la vida cristiana entre la Joventut que assistia a les tertúlies dels "cercles d'estudis" i fomentar la "vida parroquial" a través del culte, la litúrgia, la catequesi, la caritat cristiana, en definitiva es tractava de "fer Parròquia". En les tertúlies i en els diversos actes no es plantejaren qüestions polítiques. Mirat des de fora, tal vegada donava la sensació d'un centre tancat i exclusiu, però en realitat no fou així. El centre, de bon principi, es plantejà la necessitat d'activitats esportives, recreatives i d'animació. Així varen néixer les seccions de futbol i de teatre on s'hi van incorporar joves i adolescents de la població.

L'equip de futbol J.A.C.E. Salt, que començà essent un equip juvenil, en el 1943 va adquirir una certa

personalitat i en el 1945 aspirava a la 1.ª Regional del Grup B. El teatre es marcà una trajectòria, un xic difícil als principis, per la separació obligada de nois i noies; es representaren diverses obres al llarg de cada temporada i per Nadal no faltaren els "Pastorets", que fins i tot, es portaren representacions al teatre Municipal de Girona (1947) i a altres localitats de la comarca. Aquesta etapa evolucionà, al cap de pocs anys, amb noves perspectives i projectes.

Campo de Deportes de Salt
 Días 25 y 26 de julio de 1945
FIESTA MAYOR
DIA 25:
 C. D. ANGLÉS (1.ª Regional)
 contra
 J. A. C. E. de SALT (reforzado)
DIA 26:
 C. D. EXPRES DE GERONA
 contra
 J. A. C. E. DE SALT
 Detalles por programas.

Esclat de projectes culturals

A començaments de l'any 46 bufaven nous aires en els ambients d'A.C. tant a Catalunya com a la resta de l'Estat. Hi havia ànsies de renovació i de nous plantejaments a tots els nivells, donats en part per la situació política internacional creada al final de la II Guerra Mundial (1945). La joventut d'A.C. s'havia fet gran, entraven noves promocions amb una mirada diferent i calia sortir d'aquelles parets del centre i de la crosta del catolicisme. Portats per tot aquest afany renovador i palpant que la població romania orfe d'un centre cultural i recreatiu que valgués la pena, es pensà de promoure una entitat que englobés diverses activitats culturals, artístiques, esportives i recreatives. Hi hagueren inconvenients: tal vegada tímidesa, penúria, por per un cantó i recels per qualsevol innovació. La gestació fou llarga, i amb l'ajut i consell de personalitats com el Dr. Sambola, definitivament es donà nom al projecte: "Patronat Artístic i Recreatiu de Salt" (maig de 1948), amb seccions i activitats de cultura, teatre i esports. El teatre del quadre escènic era en català i amb el concurs d'homes i

dones; s'organitzaren Certàmens Literaris i festes de la poesia; homenatge a Mn. Cinto Verdaguer; concursos de fotografies, de pessebres per Nadal; s'organitzaren, any rera any, les cavalcades de la nit de Reis. A moltes d'aquestes activitats es comptà amb el patrocini de l'Ajuntament i de la Fàbrica Coma Cros.

Per altra banda, tornaren a recedir les populars festes de carrers engalanats, amb la celebració d'oficis

solemnes, sardanes i balls de carrer. El nou Ajuntament inicià activitats culturals importants: Homenatges als pintors saltencs Jaume Roca i Delpech (1948) i a Josep Aguilera (1949); construcció de la pista municipal d'esports (1950); monument i homenatge al veterinari Joaquim Ravetllat (1953) i la inauguració de la Biblioteca Municipal en un local de les escoles (1945).

Al mateix temps, s'estimulà un principi de publicació mensual "FLAMA" que intentà, bo i essent catòlica, sortir del catolicisme per captar la problemàtica de la gent i de la vida del poble (1953). L'empenta dels primers números arribà a més de sis-centes subscripcions, calia arribar al miler i més encara.

Una altra iniciativa que va sortir: l'"Orfeó Flors de Maig" (primavera del 1954), era un pomell de cantaires, la majoria joves, un orfeó de gent del poble, com aquells dels anys 20. El treball era inaudit i va representar, com tantes altres coses, les activitats que es poden fer en un poble quan la vida quotidiana camina i marxa amb normalitat.

Epíleg

Quan s'arriba al 1955, el poble, que en el 40 tenia 5.321 habitants, havia arribat a 6.241 habitants: és quan es clou definitivament la "postguerra". El balanç de les activitats culturals es pot considerar encoratjador. L'impuls d'una joventut, allà pels anys 40, amb els seus alts i baixos, amb les seves clars i foscos, èxits i fracassos, havia col.laborat a sortir d'aquell llarg túnel de la "postguerra". Tot plegat, eren com espigues d'una garba mal lligada, però que entre elles, hi passava el fil de la història.

(Fotografies: El Punt)

Jaume Soler i Pastells

Alcalde d'Arbúcies

Jaume Soler, alcalde d'Arbúcies des de fa 12 anys, és membre del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament. Agrupació preocupada per la problemàtica del Tercer Món.

Fa 5 anys que Arbúcies es va agermanar amb la població de Palacagüina. Per això en el Teva/Meva d'aquest mes en Jaume Soler ens parlarà sobre l'experiència de l'agermanament i sobre el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament

A.- Quant fa que és Alcalde?

12 anys (des del 3 d'abril de 1979).

B.- De quin partit?

La CUPA (Candidatura Unitària i Popular d'Arbúcies).

C.- Quant fa que és membre del Fons Català?

Des de la seva fundació (juliol del 1986).

1.- El Fons Català de Cooperació al desenvolupament és una agència pública de cooperació integrada bàsicament per Ajuntaments de tot Catalunya i de totes les forces polítiques, que té per objectiu:

* Contribuir al desen-

volupament dels Països del Tercer Món.

* Administrar i gestionar un fons econòmic.

* Contribuir a la creació d'un nou ordre econòmic internacional.

* Estimular la participació ciutadana de cares a la cooperació amb el Tercer Món.

* Col·laborar que sigui una realitat la destinació mínima del 0'7% del PIB a càrrec del pressupost de l'Estat espanyol.

2.- D'acord amb els objectius anteriors, el Fons organitza campanyes de sensibilització entre els ciutadans i finança projectes de desenvolupament. Alhora, col·labora amb la Federació de O.N.G. de Catalunya de cares a aconseguir una major aportació econòmica de les institucions públiques (Estat, Generalitat, Diputacions, Ajuntaments...) en la tasca solidària.

3.- Evidentment, la problemàtica del Tercer Món només tindrà una solució real quan entre tots aconseguim la creació del que denominem nou ordre econòmic internacional. Per tant, és una tasca llarga i difícil però possible només a través de petits-grans esforços com és el Fons Català.

4.- Com hem dit, totes les famílies polítiques existents a casa nostra estan representades en el Fons com a socis i també a la Junta Directiva, reflectint la realitat política del nostre país, en la

qual els grups d'esquerra són majoritaris en les grans àrees urbanes de Catalunya. Aquesta pluralitat és enriquidora i dins del Fons s'ha reflectit en total harmonia, coherentment amb els objectius de la nostra Associació que estan per damunt de qualsevol picabaralla partidista.

5.- Dins la varietat de fórmules de cooperació, l'Agermanament de poble a poble és una de les més directes, ja que permet, malgrat les distàncies, intercanvis personals molt gratificants. L'Agermanament amb Palacagüina fou inicialment fruit d'una casualitat, però ha esdevingut una realitat esperançadora i sòlida.

OPTICA TARRUS, S.A

Jaume Tarrús i Galter
Òptic diplomad
Llicenciat en Ciències Físiques

Sta. Clara, 54 - Tel. 21 37 50 - GIRONA
Dr. Ferran, 1 - Tel. 23 06 61 - SALT

DESCOMPTA DEL 10% PER A JUBILATS
SOCIS DEL "CASAL DE JUBILATS"

El vostre estanc

6.- Els 5 anys d'Agermanament d'Arbúcies-Palacagüina s'ha traduït en un seguit de projectes com són:

- * Construcció d'un cinema.
- * Construcció d'una escola de 5 aules.
- * Tramesa d'un vehicle tot terreny i una ambulància.
- * Construcció d'un pre-escolar de 3 aules.
- * Tramesa de material escolar, sanitari, roba, etc...

Però sobretot amb l'organització de 5 brigades de voluntaris (més de 70 persones) que han donat l'autèntic contingut de l'Agermanament a través del coneixement i el contacte humà entre veïns d'Arbúcies i veïns de Palacagüina, i de Nicaragua en general.

Per part dels ciutadans de Palacagüina, els arbuciençs hem rebut l'exemple de la seva lluita, de la seva pobresa digna i sobretot l'estímul de la seva esperança en un futur millor, malgrat totes les dificultats.

7.- La situació actual de Palacagüina, com la de tot Nicaragua, és d'extrema gravetat per la profunda crisi econòmica motivada per la dura política monetarista que aplica l'actual govern de la UNO, que alhora pretén fer desaparèixer físicament i políticament el sandinisme

8.- Des del febrer del 1990, la tasca de cooperació s'ha complicat ja que han augmentat les dificultats de tota mena per fer tasca solidària, tant per la situació interna nicaragüenca com per la disminució a casa nostra de les voluntats solidàries de bona part de la població. No obstant això, l'Agermanament continua ben viu i s'articula i gestiona a través de les respectives Comissions d'Agermanament que des de Palacagüina i Arbúcies continuen mantenint-lo viu. Actualment s'està iniciant un projecte de construcció de vivendes per als camperols i s'està preparant campanyes de recollida de medicines, roba i material escolar.

9.- Palacagüina, en bé i en mal, forma part d'una societat ben diferent de la

nostra, com és la del Tercer Món, on les situacions més extremes de pobresa i manca de recursos es combina sorpresivament amb un tarannà i un estil de viure a voltes molt enriquidor i integral que el nostre: compartir el poc que es té, viure amb optimisme les situacions més difícils, fruit dels pocs béns de què es disposa, comprometre's personalment i col·lectivament en la lluita pel futur, són valors que trobem molt sovint en aquestes societats.

10.- La solidaritat, per desgràcia, no és pas un valor massa estès en la nostra societat. Malgrat tot, amplis sectors d'arbuciençs assumeixen com a propi l'Agermanament col·laborant-hi activament. Dissortadament hi ha també un altre sector que viu d'esquenes a la

solidaritat, massa sovint per raons de sectarisme polític.

En resum, crec que la majoria del poble d'Arbúcies assumeix amb normalitat l'Agermanament i hi participa en diferents graus en funció de la consciència de cadascú

11.- Solidaritat i justícia són dos conceptes que defineixen un mateix objectiu: aconseguir la creació d'un nou ordre econòmic i polític internacional que permeti que les 2/3 parts de la humanitat disposi dels recursos mínims que els permeti una vida digna. L'actual conjuntura mundial avança precisament en la línia contrària i fins i tot es comença a afirmar, a voltes amb lucidesa a voltes amb sarcasme, que el Tercer Món ja no existeix.

Cal invertir la situació actual, que podria portar a la desaparició física i política de milions de persones en els propers anys, i el que és més greu, que aquest fet fos considerat per la nostra societat com a "normal" i "inevitable".

Eva Escuin i Dilmé

MARBRES
SALT S.A.

ELABORACIO EN MARBRES, PEDRES I
GRANITS NATURALS

TALLER. Camí de l'Escorxador (matadero)
Tel. 23 85 96 - 17190 SALT

SERRALLERIA I FUSTERIA METÀL·LICA
EN FERRO I ACER INOXIDABLE

MOBRA, S.A.

Canals per a la construcció i lampisteria
Doblat de xapes i talls

TALLER: Camí antic de Salt a Vilablareix
Tel. 23 53 17

Catalunya amb el Tercer Món

Ens ha semblat oportú lligar les festes nadalzenques i l'obertura al Museu de l'exposició "Catalunya amb el Tercer Món", del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, per parlar de l'estat de la cooperació solidària amb els més de 1.000 milions de persones (!), que ben a prop de l'any 2000 encara viuen en la més absoluta misèria.

Potser perquè aquestes èpoques són més propícies, ens arriben missatges i anuncis que s'entesten a fer-nos posar malament els torrons els dies més assenyalats.

Tot això mou a un sentiment fàcil, que, amb sort, mou alguna acció caritativa,

sempre lloable i ben intencionada, amb la qual mitiguem en certa manera la desproporció entre el nostre ritme de vida i la crua realitat d'altres pobles.

Creiem, però, que la qüestió s'ha de plantejar en altres termes. Les relacions nord-sud, o, si voleu, rics-pobres, s'han d'enfocar en termes d'estricta JUSTÍCIA humana. S'ha d'aconseguir implicar els governants en una acció decidida per eradicar una problemàtica que qüestiona la mateixa "humanitat" dels humans. I en això tots podem ajudar-hi una mica.

Col·lectiu de Redacció

AGENT OFICIAL PER A SALT

GUDAYOL
AUTO-TALLER S. A.

EXPOSICIÓ I VENDA:
Carrer Major, 156
Telèfon 24 20 43
17190 SALT

TALLER DE SERVEI:
C/ Mercè Rodoreda, 13
Telèfon 24 37 49
17190 SALT

Visita del Cònsol del Perú

Des dels inicis de la recuperació de l'ajuntament de Salt, hem posat en pràctica el compromís de la solidaritat en la realització d'un projecte més just dins el marc de les relacions nord-sud.

I hi participem des de la perspectiva dels fets: agermanament institucional entre un poble, Quilalí i Salt; però també, des del marc més ampli que configura el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, el qual va ser fundat a Salt i presidit pel nostre primer alcalde, Sr. Salvador Sunyer.

Estem convençuts que cal donar suport a la vella campanya de participació amb el 0'7 del pressupost de tota administració amb destinació al tercer món. I no solament n'estem convençuts, sinó que ho practiquem superant el 0'7 en molts exercicis, la partida de cooperació.

Entenem, també, que no s'acaba tot en aportar mitjans econòmics, sinó que cal reiniciar constantment campanyes de sensibilització ciutadana adreçades a fer partícip la població en qüestions tan elementals com la solidaritat i la justícia social.

És per això que participem i ens impliquem davant de campanyes promogudes per la Comissió d'Agermanament Salt/Quilalí amb el suport d'altres entitats: recollida de llet pel Perú, material de tallers per a Colòmbia, reunions de treball amb representants de diferents països (Alcalde de Quilalí, Cònsul de Perú, etc.)

Entenem que és tasca de totes les administracions participar en el desenvolupament del tercer món, però també cal l'actitud decidida dels ciutadans amb el seu esforç, col.laborant a partir de la seva pròpia

òptica i en el camp més adient.

Ja ho dèiem en el programa municipal per aquesta legislatura: la solidaritat és la tendresa dels pobles, per això cal incrementar la solidaritat col.lectiva de la comunitat saltenca, i cal seguir fomentant-la.

És per això que l'ajuntament continuarà participant activament en el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, assignarà partides del pressupost municipal fins arribar al 0'7 com a col.laboració a projectes de desenvolupament comunitari al tercer món i donarà suport municipal, econòmic i tècnic a la Comissió d'Agermanament Salt-Quilalí, dins el marc de la solidaritat nord-sud.

Jordi Casals i Saguer
Tinent d'alcalde de Serveis
Personals i Comunitaris

PEDRA BANYOLES®

PEDBA

Explotació i elaboració
de la pedra de Banyoles

**MARBRES
PORQUERES**

MARBRES, PISSARRES I PEDRES NATURALS

Cooperar al desenvolupament als anys 90

Comissió Agermanament Salt-Quilalf. (Foto: Carme Carbó)

El decenni anterior s'ha caracteritzat com a dècada de crisi i de depressió econòmica per a molts països que, en no haver pogut superar el ralentiment de l'economia mundial de principis dels 80, han vist empitjorar les seves condicions de vida socio-econòmiques.

Els greus problemes de pobresa afecten, en aquest moment, 1.000 milions de persones que viuen en el Tercer Món, en la més absoluta misèria.

Les dades que acompanyen aquest escrit, tot i ser aproximades, malauradament són fidels a la realitat que afecta 2/3 parts de la humanitat, però aquestes dades -que són un clar indicatiu de la dramàtica situació en què iniciem la dècada- potser no

són encara el nivell més baix amb una forta tendència a remuntar, sinó el presagi que ens indiqui la caòtica situació que els experts preveuen per a la mítica fita de l'any 2000. Alhora, l'explosió demogràfica del sud, l'endeutament econòmic d'un

gran nombre de països -molt especialment de l'Àfrica Subsahariana i de l'Amèrica Llatina- i la degradació ecològica i ambiental que afecta el conjunt del planeta, només ens confirmen les tesis més pessimistes.

Fons Català
de Cooperació
al Desenvolupament

La cooperació al desenvolupament els anys 90 o pot continuar essent una apel·lació ignorada per la majoria dels països rics. Hem de ser capaços de respondre amb una cooperació al desenvolupament que sigui eficaç, viable i realment equitativa. Hem de fer possible que la gran massa de la població tingui accés a unes condicions de vida dignes. La completa assistència sanitària per a tothom, l'accés a l'educació i a la cultura i una estabilitat laboral que els proporcioni la renda suficient per viure, són els mínims objectius exigibles

Visita de l'Alcalde de Quilalí, Jaime Vázquez. (Foto: Carme Carbó)

perquè puguem començar a parlar de progrés de la humanitat.

Hem començat aquest decenni nomenant el 1990 "ANY INTERNACIONAL DE L'ALFABE-

"TITZACIÓ" (resolució aprovada per l'Assemblea General de les Nacions Unides a proposta de la UNESCO). L'organització de les Nacions Unides inicia la seva quarta dècada d'existència declarant-la DÈCADA DEL DESENVOLUPAMENT. L'any 1993 serà designat per l'ONU, l'ANY INTERNACIONAL DELS POBLES INDÍGENS, per la qual cosa es prepara una Declaració Universal de les Poblacions Indígenes que pugui ser assumida per l'Assemblea de l'ONU i signada pels estats membres.

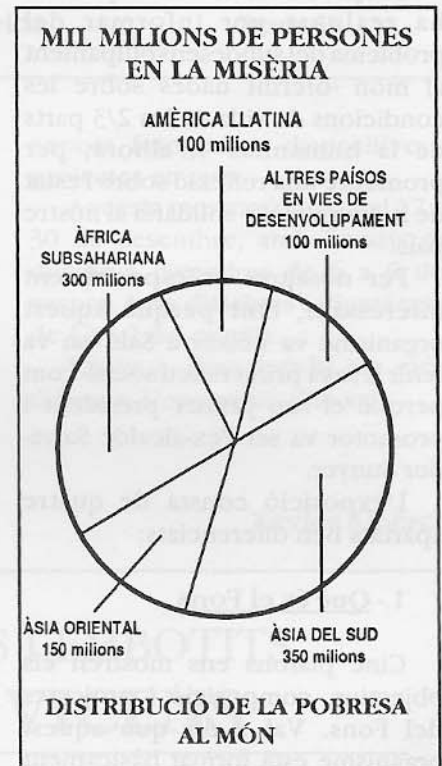
Aquestes declaracions, que són mostres feaents que la problemàtica del subdesenvolupament preocupa les altes instàncies internacionals, no poden quedar en recomanacions o posicionaments teòrics, sinó que cal que tots i cadascun dels països, tots i cadascun dels governs, les tinguin presents a l'hora de dissenyar i aprovar les respectives polítiques educatives, socials, culturals i internacionals, i molt especialment a l'hora de consignar les seves partides pressupostàries.

El nostre país no pot quedar al marge del procés de cooperació i de solidaritat que ens porti a oferir, l'any 2000, un panorama radicalment diferent del que, en aquests moments, el conjunt del planeta ofereix. Cal, doncs, que des de

l'òptica catalana contribuïm a la construcció d'un desenvolupament viable, equitatiu i respectuós amb la diversitat cultural, i amb l'entorn. En aquest procés ningú no pot sentir-se aliè, perquè des de tots els municipis, per petits que siguin, es pot treballar en iniciatives que duguin a desenvolupar una consciència col·lectiva respectuosa amb els drets humans que promogui l'establiment d'un nou ordre econòmic internacional més just.

En definitiva, cal que contribuïm al progrés.

Núria Camps i Vidal
Coordinadora tècnica del Fons

**Emili
Crous**

ENVELATS

LLOGUER DE CADIRES - ENVELATS
ADORNAMENTS - PISTA PARQUET

Sant Jaume, 18 - Tel. 24 16 47 - SALT

Restaurant La Brasa

Tel. 23 14 15

*Bon pa, bon vi, bona taula i bona brasa
són senyal de bona casa.*

Bar L'ESPELMA

Tel. 23 20 20

Major de Salt, 260 - Salt (Girona)

L'exposició "Catalunya amb el Tercer Món" i "Salt Quilalí" al museu

Aquest mes de desembre s'obrirà al públic la sala d'exposicions temporals del Museu, a la planta baixa del nou edifici annex al mas.

La proximitat de les festes nadalenques ens ha mogut a obrir-la amb l'exposició que el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament ha realitzat per informar del problema del subdesenvolupament al món -oferint dades sobre les condicions de vida de les 2/3 parts de la humanitat- i, alhora, per promoure una reflexió sobre l'estat de la cooperació solidària al nostre país.

Per nosaltres és especialment interessant, tant perquè aquest organisme va néixer a Salt -on va tenir la seva primera seu social- com perquè el seu primer president i promotor va ser l'ex-alcalde Salvador Sunyer.

L'exposició consta de quatre apartats ben diferenciats:

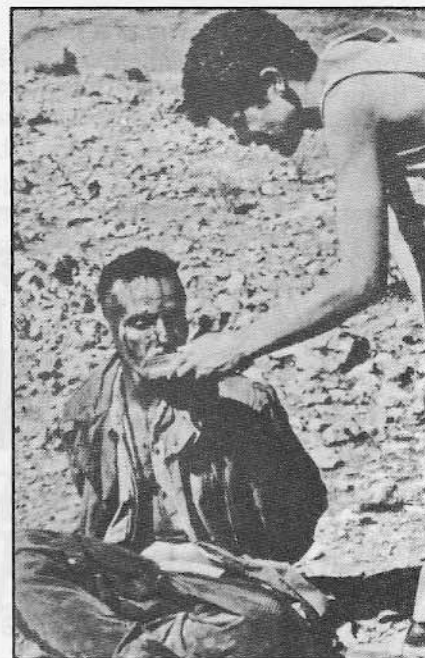
1.- Què és el Fons

Cinc plafons ens mostren els objectius, composició i projectes del Fons. Val a dir que aquest organisme està format bàsicament

per municipis catalans, diputacions i organismes com Càrites i Justícia i Pau. Sorpren la descompensació territorial dels municipis que hi participen, bàsicament de les comarques gironines i barcelonines, així com amb la diversitat dels projectes, que responen a problemes que van de la degradació del medi ambient al problema del deute extern.

mogràfiques, la mortalitat infantil, l'analfabetisme, la desnutrició, el deute extern... marquen la terrible però ja acostumada realitat quotidiana d'aquests pobles.

2.- Subdesenvolupament en dades

Quatre plafons ens acosten, amb la fredor de l'estadística però alhora amb la contundència de les dades, a l'abisme que separa el nord del sud.

Les dades de-

**PER NADAL
DESCOMPTES
ALS JUBILATS**

Rutlla, 100 - Tel. 20 68 09
17002 GIRONA

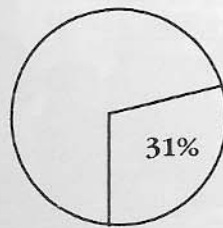
Major, 93 - Tel. 23 53 40
17190 SALT

3.- Cooperació

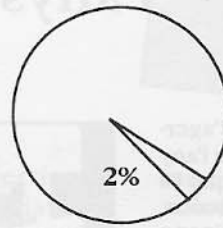
La part més important del muntatge, tretze plafons, marquen un camí d'esperança amb l'exposició d'un munt de projectes de cooperació a diferents països i continents, i que van dels més bàsics, programes d'emergència mèdica a Etiòpia o forns de pa a El Salvador, fins als més ambiciosos programes culturals d'alfabetització del poble Aimara (Bolívia) o la formació de dinamitzadors rurals en activitats de desenvolupament agrari al Txad, per citar només alguns exemples.

No hi ha espai pel conformisme; un darrer plafó ens fa un llistat dels projectes no executats a l'espera de finançament.

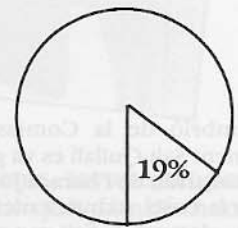
PERILL DE DESERTITZACIÓ (1977)
Tants per cent de la superfície total

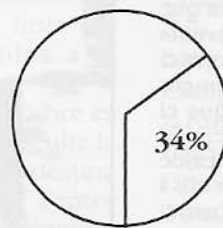
Àsia

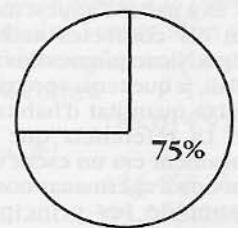
Europa

Amèrica

Àfrica

Oceania

4.- Educació i sensibilització: present i futur

Tres darrers plafons resumeixen les activitats i els projectes de sensibilització de la societat catalana sobre aquesta qüestió: tallers, exposicions, vídeos, jocs, etc...

És una exposició molt completa i interessant, ja que no només exposa dades de la situació en aquests països, sinó que permet veure actuacions concretes d'una ins-

titució amb la vitalitat i el treball del Fons.

L'exposició es compon de vint-i-cinc plafons, un vídeo i divers material didàctic i de sensibilització, que podreu trobar a la sala.

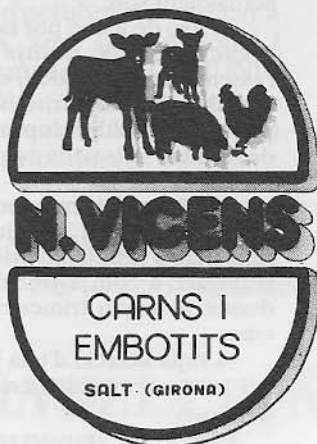
Alhora, ens ha semblat interessant vincular aquesta mostra genèria amb un complement del que s'està realitzant en aquest camp a Salt, per mitjà bàsicament de la Comissió d'Agermanament Salt-Quilalí, que hi

exposa fotografies, diapositives i projectes en curs.

Aquesta mostra s'obrirà del 17 al 30 de desembre, amb horaris de dilluns a divendres de 6 a 9 del vespre, i els dissabtes i diumenges de 12 a 2 del migdia.

Veniu a descobrir-hi un món diferent. L'exposició s'ho val.

Xavier Alberch

CARNS I EMBOTITS
N. VICENS

ABANS D'AQUESTES FESTES DE NADAL,
ENS TRASLLEDEM
DEL CARRER MAJOR, AL CARRER D'EN
PACHECO,
CANTONADA ÀNGEL GUIMERÀ
(EDIFICI DE LES "LOLES")

C/. Major, 263 - Tel. 23 83 98
President F. Macià, 11 - Tel. 23 52 16
Mercat Municipal - Tel. 23 07 16
SALT

Bones Festes!!

Comissió d'agermanament Salt-Quilalí: 3 anys d'experiència

L'embrió de la Comissió d'agermanament Salt-Quilalí es va gestar l'any 88, quan arran de l'huracà Joana que va arrasar la costa atlàntica nicaragüenca, un grup de gent de Salt van adherir-se a la campanya organitzada a Girona, agermanada a la ciutat de Blufields (Nicaragua). És a partir d'aquest moment que iniciem els contactes amb diferents municipis Nicaragüencs fins a escollir el de Quilalí, ja que tenia aproximadament la mateixa quantitat d'habitants que el nostre. La referència que teníem al començament era un escrit de l'alcalde invitant-nos a agermanar-nos amb ells i un resum de les principals característiques del poble.

Amb aquesta informació, més l'ànim de contribuir que el poble de Nicaragua pogués mantenir i consolidar les conquestes obtingudes a partir de la revolució Sandinista, vàrem començar la campanya d'adhesió a l'agermanament, invitant totes les entitats de Salt a participar-hi. Vàrem tenir una resposta molt bona i un total de 22 entitats es van adherir al projecte.

La presentació als diferents grups polítics representats en aquell moment a l'Ajuntament i la posterior aprovació de la proposta pel consistori va ser molt ràpida, ja que la iniciativa era recolzada per tots.

El primer contacte directe amb el poble de Quilalí va ser a l'agost del 89, quan una delegació de 8 companys va viatjar a Nicaragua i a Quilalí. El primer sentiment fou enamorar-se del país, de la seva gent, de la seva revolució i de les muntanyes de Quilalí. La primera feina, conèixer més profundament aquest poble germà i les seves necessitats, els seus projectes i començar a elaborar els plans de cooperació. En tornar a casa es va redactar un dossier complet sobre Quilalí i es va organitzar el segon viatge el novembre del mateix any. Un grup de 6 companys van estar a Nicaragua per acabar d'estudiar la situació.

Pel Nadal de 89 es va realitzar la primera campanya de solidaritat: "Recollida de material Escolar".

Un total d'11 m3. entre material escolar, sanitari i una màquina de cosir, va ser enviat a Quilalí el maig del 90. La primera Quina "Salt per Quilalí" es va realitzar pel Nadal del 89. I a l'abril vàrem rebre la visita de l'Alcalde, el "compañero" Jaime Vázquez. Amb ell es van decidir els 4 projectes de cooperació immediats:

- 1.- Construcció d'una Biblioteca Pública al municipi.
- 2.- Posada en funcionament d'un taller de costura per dones del poble i dels assentaments.

Comissió d'Agermanament Salt-Quilalí. (Foto: Carme Carbó)

3.- Compra d'un equip de vídeo per un centre recreatiu juvenil.

4.- Col·locació d'una tanca al Preescolar.

5.- Finançament de dos mestres que portaven un grup nocturn de l'Escola de Secundària Orlando Talavera.

Tots aquests projectes serien finançats econòmicament per Salt i la mà d'obra aniria a càrrec de Quilalí.

En aquest mateix període de temps es realitzen les eleccions a Nicaragua i amb la derrota del "Frente Sandinista" es modifica la situació tant del país com dels agermanaments. Les facilitats que teníem tant de contacte com per fer-hi arribar material varen desaparèixer progressivament.

Malgrat això, la brigada que es va organitzar per l'agost del 90 va poder endegar els 4 projectes.

Per Nadal del 90 es va realitzar la segona Quina "Salt per Quilalí", consolidant-se com a activitat representativa de l'agermanament.

A l'estiu del 90 vàrem organitzar un recital "Salt per Quilalí" amb la presència de Lluís Llach, al pati del C.P. La Farga.

La Comissió ha participat amb d'altres activitats de cooperació amb el tercer món, com ara, la campanya "Un nen, un got de llet", per als nens del Perú, i amb la campanya "Arribem a Chocó" per a una comunitat indígena de Colòmbia, i la Campanya: Un Salt per Estelí, per la compra d'un ordinador per la Universitat.

Des de mitjans de 1990 la situació a Nicaragua ha empitjorat i, concretament a Quilalí, l'aparició de la recontra ha impossibilitat la consolidació dels projectes existents i l'inici d'altres (amenaces de mort contra el "compañero", Jaime, atemptats contra la biblioteca i el centre recreatiu i

destrucció de part del material enviat).

Actualment la situació en el municipi és més estable, ja que després dels atacs de la recontra, una delegació permanent de l'exèrcit sandinista es va instal·lar a Quilalí.

Després dels últims contactes amb els companys de la Comissió a Quilalí, es van prendre 2 decisions: modificar el sentit dels projectes, prioritant aquells que creen infraestructura, i desenvolupar aquests projectes en els assentaments (comunitats creades durant el govern sandinista en les zones rurals, constituïdes pels camperols organitzats en règim de cooperativa, que havien d'abandonar la muntanya a causa dels atacs de la contra).

Els 3 projectes en què es treballa actualment són:

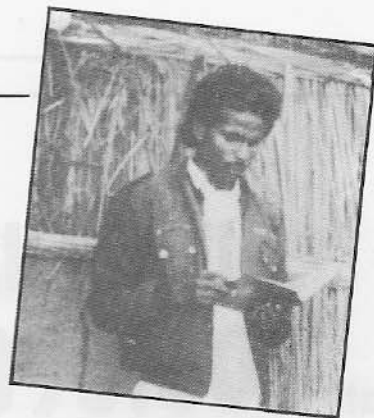
- "Litro de leche por familia", amb la creació d'una granja bovina en l'assentament del Coco, que, a part del treball i la infraestructura que crea, permetrà resoldre els problemes bàsics de nutrició dels nens menors de 2 anys de l'assentament.

- La formació en educació especial d'un mestre del municipi (dèficits sensorials i disminuïts psíquics) que es realitzarà a Salt, Girona i Barcelona, durant el segon trimestre del present curs.

- L'organització d'una brigada l'estiu del 1992 per treballar en l'assentament del Coco.

Una part important d'aquests projectes esperem finançar-la amb els guanys que s'obtinguin amb la tercera Quina "Salt per Quilalí", que es realitzarà a l'Escola d'Adults els dies 25, 26, 29 de desembre i 1 i 4 de gener, i en els casals de jubilats els dies 28 de desembre i 4 de gener.

Les parròquies i l'ajut al tercer món

A més de l'ajuda que a través de Càritas es presta a les persones i col·lectius més necessitats entre nosaltres, les parròquies tenen en compte també les necessitats del Tercer Món, tal com correspon al contingut de la fe que parla de germanor universal. Aquesta solidaritat és canalitzada bàsicament des de les parròquies de Salt de les següents maneres:

* El mes de febrer s'aplica cada any la campanya de "MANS UNIDES" contra la Fam en el món. Existeix un material de sensibilització que parla de projectes de "Mans Unides" per ajudar a cobrir necessitats concretes en algun país subdesenvolupat. Algunes parròquies o sectors del bisbat fins i tot assumeixen projectes concrets i es comprometen a finançar-los. Per exemple, per comprar un tractor, per muntar un dispensari, per bastir un centre de promoció de la dona, per l'adquisició d'un sistema elèctric o d'aigua, etc.

El segon diumenge de febrer es fa a les esglésies i centres de culte la col·lecta de la Campanya contra la Fam, que es lliura íntegrament a "Mans Unides". Aquest any s'ha recollit a Salt més de mig milió entre les dues parròquies.

* El mes d'octubre és dedicat a les Missions, amb la tradicional i coneguda campanya del DOMUND. La Delegació diocesana de Missions forneix uns materials que són utilitzats a les catequisis i a diferents

grups parroquials. L'objectiu del Domund és que el missatge alliberador de l'Evangeli pugui arribar a tots els racons de la terra, en solidaritat amb els missioners que treballen a primera línia del Tercer Món obrint camins a la dignitat humana i cristiana.

El tercer diumenge d'octubre es fa a les esglésies i centres de culte la col·lecta del Domund, que es destina íntegrament a Missions del Tercer Món. Aquest any a Salt s'ha recollit

medicaments, tot aportat per gent voluntària que també han anat abonant les trameses dels paquets.

* El conjunt de les diòcesis catalanes ha destinat a la promoció dels pobles del Tercer Món durant l'any 1990 les següents quantitats:

Campanya contra la Fam.....	188.614.919 Ptes.
Campanya del Domund.....	124.453.362 Ptes.
Total.....	313.068.281 Ptes.

prop de mig milió entre les dues parròquies.

* Aquest any també s'està realitzant una altra acció d'ajuda al Tercer Món, a través d'un grup parroquial que està en contacte amb un missioner que treballa a Moçambic. S'hi han enviat diverses caixes de roba d'estiu i 350 kgs. de

Això representa un 3'75% dels ingressos ordinaris de les vuit diòcesis catalanes, percentatge notablement superior al 0'7% que hom propugna des dels organismes estatals.

El jardí del Passeig
FLORS I PLANTES DECORATIVES

ÀNGELA SUÑER

El Nadal a casa
Tot per l'adornament de la llar, l'arbre
i el pessebre

C/. Major, 127 - Tel. 23 37 89 - 17190 SALT

CONGELATS
JORDI

UN NOU ESTIL EN CONGELATS

Cardenal Margarit, 1 - Tel. 21 03 24 - 17002 GIRONA

Àngel Guimerà, 35 - Tel. 40 22 84 - 17190 SALT

Pare Lluís Rodés, 30 - Tel. 84 18 20
17430 STA. COLOMA DE FARNERS

Nadal cap i cua

Sempre, quan arriben aquestes èpoques de Nadal i cap d'any, els que fem "La Farga" ens plantejem uns temes sobre l'amor, la convivència, la solidaritat, la pau i el resum del que ha estat l'any que estem acomiadant.

Del que no parlem (i si ho fem és molt per sobre) és del Nadal que viu actualment la nostra societat, un cert grup (afortunadament) majoritari a les nostres contrades i molt concretament en el nostre poble. Un grup en què el seu "modus vivendi" és estable i alhora confortable. Qui més qui menys té un ritme de vida agitada i solucionada. Vull dir que li sobren aquells "calerets" per fer un bon sopar o una bona "farra". I és aquest tipus de Nadal amb bombolles que avui jo voldria tocar i comentar. No amb un sentit crític, però si realista.

D'entrada, la nostra cultura "cristiana" ens presenta unes festes religioses optimistes, a on

més que mai se'ns parla d'amor i d'esperança. Però, actualment aquest fet ha quedat aparcat per aquest grup majoritari i s'han convertit en

unes festes "paganes", on el més important és el sopar i la gresca. Ensenyar la prepotència de cadascú i "fardar" d'haver gastat més. I això també passa amb els més petits, ja que hi ha una lluita-exhibició de veure qui ha rebut els regals més costosos i

espectaculars (sobretot els més anunciats per la "tele").

Seria bo, un dia, fer un tema central en aquesta

revista (i al mateix temps tots ens sorprendríem de les dades) sobre les despeses que cada família fa en aquestes diades. Despeses que van des de la roba, les jogui-

nes, el cava (o el xampany), els sopars i els regals de "tions" i reis.

Tot això, repeteixo, no ho comento en sentit crític, sinó realista. Perquè estem vivint uns moments que hem regirat el fet o el sentit de les coses per portar-los en un altre que

és molt més frívol. Necessitem una sèrie d'excuses (en aquest cas les festes de Nadal i cap d'any) per fer i portar una vida, durant uns dies, que no ens correspon o que no són "normals".

I ara que socialment anem assolint noves cotes, s'hi ha afegit, amb tot el que abans he esmentat, l'anar a esquiar. Un esport que anys enrera només era per un pocs privilegiats i que cada vegada més ho està assolint més personal.

Queda aquí aquesta proposta/divagació i dins el meu pensament allò de cada any (i de veritat) que tingueu tots plegats un bon Nadal i cap d'any, sigui com sigui la manera com ho celebriu.

Guillem Terribas i Roca

Cristalleries Girona S.A.

Ctra. Sant Feliu, 22 - Tel. 21 38 16 - 17007 GIRONA
C/. Lorenzana, 41 - Tel. 20 29 90 - Fax 22 02 21
17002 GIRONA

Sport Garatge, s.a.

JOSEP CASALS

- * Reparacions
- * Engrassaments
- * Neteja

Pas. Marquès de Camps, 5
Tel. 23 33 11 - SALT

**Subministres
Catalunya, s.l.**

VOLVO

Camions i Autobusos

Pas. Marquès de Camps, 3 - Tels. 23 33 11 - 23 78 83
SALT

Activitats del Club

Ara fa sis anys que, gràcies a la col.laboració desinteressada d'un soci del nostre club, se celebra un concurs de Petanca que ara ja és tradicional. Es tracta del trofeu Antoni Surribas. Aquest any el vàrem celebrar el dia 12 d'octubre i el sistema de joc va ser el de tripletes per sorteig amb caps de sèrie. Aquest any la participació ha estat molt nombrosa, ja que fórem 16 els equips participants. A primera hora es va fer el sorteig i començaren les partides fins a la una del migdia; mentre nosaltres jugàvem, l'amic Llobet i la Carme Muñoz estaven fent una paella al pati del Casal, que per cert va sortir "collonuda". Tots plegats ens vàrem assure a taula per fer un dels clàssics

dinars de germanor entre amics. Després de l'àpat i de les xerrades, tornàrem a les pistes per continuar les partides fins a l'acabament.

Els resultats van ser aquests:

1r.- de general, Manel Ros i Carles Ros.

2n.- de general, Josep Ros, Joan Fernández i Joan Vizcaíno.

3r.- de general, Josep Boo, Tina Molas i Lluís Busquets.

4t.- de general, Ferran Márquez, Carme Muñoz i Carme Micaló.

1r.- de consolant, Luciano Diaz, Catalina Serra i Catalina Esteva.

2n.- de consolant, Antonio Boo, Cristóbal Reyes i Pere Palou.

El Sr. Surribas va fer l'entrega dels premis amb

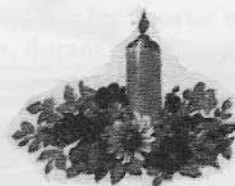
l'ajut d'algun membre de la Junta de la Petanca. Des d'aquí aprofito per agrair en nom dels jugadors de Petanca la gentilesa del Sr. Antoni Surribas envers el nostre club. Per molts anys, Antoni.

El dia 27 d'octubre es va celebrar a Olot els campionats individuals de la Federació. El nostre Club, a la modalitat de dames, va assolir un segon lloc la Dolors Gamundi i un quart lloc la Maria Peruga.

Recordem a tots els socis que cada diumenge se celebra la lliga d'hivern amb puntuació individual.

Animeu-vos que com més serem més riurem.

Josep Boo

El Consell de redaccio de La Farga us desitja unes Bones Festes!! i un Venturoós 1992

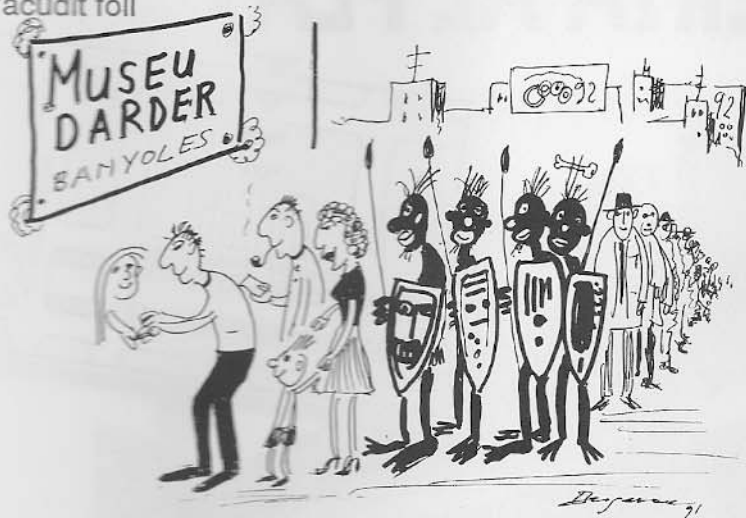
REFRIGERACIÓ INDUSTRIAL I COMERCIAL

AIRE CONDICIONAT

Ctra. Nacional II, km. 712 - Tel. (972) 47 62 53 - Fax (972) 47 64 61
17458 FORNELLS DE LA SELVA (Girona-España)

L'acudit foll

CAP I POTA

Pobre paperera!

(Foto: Jaume Ollé)

Volem un Salt net! Un Salt que faci goig! Aquesta és una expressió que solem sentir sovint.

I en el fons uns quants destralers que ben poc els importa si el poble fa goig o no, es posen a trencar elements del mobiliari urbà, com aquesta paperera del barri vell que, a més de la seva utilitat, tenia una funció estètica.

Quan aprendrem que el poble és de tots i no d'uns pocs brètols?

Les multituds

Ja fa uns anys que un amic em va prestar un llibre, recomanant-me de llegir-lo. Es tractava de LES MULTITUDS, obra de l'escriptor RAIMON CASELLAS. De fet em va agradar. Encara que amb un estil molt amargat, tot allò que exposava responia a una profunda anàlisi del concepte que ell tenia de les multituds. Començava amb aqueixa sentència. El que es barreja amb les multituds hi perd l'ànima. No anava pas desencertat. Si fem un repàs entre les persones que coneixem, ens adonarem, que moltes d'elles, soles, la seva timidesa els priva d'avançar-se en res, però recolzats per una colla solen ser els més atrevits, els més arriscats, encara que l'educació no quedi del tot ben parada. Si són espectadors d'alguna manifestació esportiva, etzibent als jugadors o a l'àrbitre frases insultants que ens deixen sorpresos, perquè en la vida normal tenen un caràcter correcte i discret. Si es tracta de joves que la seva timidesa els priva de dirigir-se a un grup de noies, barrejats amb altres, volen demostrar a si mateixos que l'han vençuda, la timidesa i fins es permeten de dir alguna procacitat. En els concerts de cant, particularment de música moderna, els veiem enfervorits, milers de mans enlaire en signe d'aprovació i aplaudiment; engrescats, però, amb el caire de protesta d'aqueixa música, es desborden en actes que fugen del comportament cívic. I no diem de les multituds d'una plaça de braus, aquella que l'escriptor Blasco Ibañez la titllava una bèstia de deu mil caps. Enfervorits amb l'espectacle, sempre li demanen a l'home que toreja, que s'hi acosti més i més, prescindint que, amb allò que exigeixen, aquell home s'hi juga no res més que la seva vida.

De fet, aquella sentència anteriorment dita, no deixa de ser una demostrada veritat. Quan ens barregem amb les multituds, deixem de ser nosaltres mateixos per esdevenir un número més del grup. Al'afegir-nos-hi, hem perdut l'ànima.